

ANNO DOMINI DCCCCLXIII.

ODALRICUS

RHEMENSIS ARCHIEPISCOPUS.

NOTITIA HISTORICA IN ODALRICUM.

(Ex Gallia Christiana, tom. IX, pag. 56.)

Odalricus, sive, ut alii dicunt, Udelricus, vel Utricus, Hugonis comitis et Evæ filius, e Lotharingia oriundus, parentes habuit ex sancto Arnulfo Metensi ortos, ut sanguine, sic et moribus et pietate clarissimos. Post administratam, si tamen Colvenerio fides, Ecclesiæ Rhemensis præposituram, electus est, favente Lothario rege, anno 962, et consecratus eodem anno ab episcopis Widone Suessionensi, Roricone Laudunensi, Gibuino Catalaunensi, Hadulfo Noviomensi, et Wicfrido Verdunensi, acceptoque pallio ex decessorum more a Joanne XII summo pontifice, haud ita post ob claritudinem generis, et suæ dignitatis prærogativam, summus fit regni cancellarius a rege Lothario, quam dignitatem obtinebat annis 963 et 968. Quantæ vero strenuitatis vir fuerit et providentiæ in defendendis Ecclesiæ suæ bonis, Flodoardus in Chronico breviter retulit ad annum 965. Nam cum orta simultate pro episcopo Rhemensi, graves bellorum motus inter regem Franciæ et Heberti familiam exarsissent, in quibus tota pene provincia rapinis, incendiis, et urbium direptionibus attrita fuit, nonnulli proceres qui villas jure ecclesiastico nomine regio tueri videbantur, eas sensim ad se velut hæreditarias traxerant. Inter quos Theobaldus comes exstitit; quem vocari fecit Odalricus et renuentem excommunicationis mucrone pertulit, anno 964, propter Codiciacum Castrum, et quædam aliam sancti Remigii prædia, quæ improbe obtinuerat, et pertinaciter retinebat. Illo ad meliorem mentem rediens, quod male partum fuerat restituit; quem idcirco pontifex non absolvit modo, sed prædictum Castrum filio ejus Odoni qui eidem se commiserat indulgit.

Hoc motus exemplo Herbertus comes villam Sparnacum lubens reddidit. At Ragenoldus pertinax excommunicatus est pro villis quas pariter injuste retinebat; ipse vero loca quædam ejusdem episcopi cum suis hostiliter pervadens, rapinis C

A devastavit, incendiisque. Anno 965 adfuit Odalricus conventui episcoporum coloniæ Agrippinæ celebrato, in quo fundatio ecclesiæ sancti Martini Leodiensis confirmata est. Laudatur munificus præsul quod ecclesiæ suæ Rhemensi villam Vindenissam in comitatu Regitestensi positam dederit, et quod vallem Rodigionis quam Hugo filius Rogeri comitis eidem ecclesiæ donaverat, postea posteris ejus usurpatam, ad ejus ecclesiæ liberam revocaverit, anno 967. Non reticendum tamen quod ipse propter cædem consanguinei cujusdam sui in burgo sancti Remigii indigne obruncti, burgum omnem et universa quæ castro sancti Remigii contigua erant succenderit, vastaverit, neminemque deinceps ibi habitare permiserit. Obiit ex appendice ad Flodoardum *post septem suscepti regiminis annos*, hoc est anno 969, sepultusque archiepiscoporum Rhemensium primus in ecclesiastica metropolitana. De illo breviter Necrologium Rhemense in hæc verba: «Odalricus sive Odalricus archiepiscopus, viii Idus Novemb., obiit, qui dedit nobis Vindemissam; pro cuius anima dantur pauperibus de communi 24 nummi cum totidem panibus et vino; sex pauperes clerici reficiuntur in refectorio.»

Sub eo præsule, v Kal. April. anno 966, celeberrimus Flodoardus, natus Sparnaci ad Matronam, presbyter primum et canonicus Rhemensis, deinde parochus Culmisciacensis (Cormici), tum, ut volunt quidam, monachus et abbas incerti monasterii in diocesi Rhemensi, obiit anno ætatis septuagesimo tertio. De quo consule abbates sancti Basoli, episcopos Noviomenses in Fulchario. Acta sanctorum ordinis sancti Benedicti, tom. VII, pag. 325 et seqq. Annales ejusdem ordinis, tom. III, pag. 397, 511 et 512, et Historiam Litterariam Franciæ tom. VI, pag. 313; quibus nihil de novo addendum occurrit.

ODALRICI

ARCHIEPISCOPI RHEMENSIS

SENTENTIA CONTRA FURES SACRILEGOS

(Actes de la province de Reims, tom. I, pag. 621.)

Odalricus episcopus, Rodulfus archidiaconus et omnis Rhemensis Ecclesiæ clerus omnibus Ecclesiæ filiis.

D Quidam perversi et nefarii homines templum Dei cum scelerata mente introeuntes, dum clementiam Dei exorare, et precibus deberent insi-

stere, furtis et sacrilegiis instinctu diabolico non A metuunt inhiare. Ex quibus quidam, quos adhuc ignoramus, ingredienti hanc beatæ Dei Genitricis Mariæ basilicam, pallium desuper altari sanctæ crucis non timuerunt auferre; sed et alia quædam nuper ablata sunt inde, liteamina videlicet ex lecto Frederici custodis ecclesiæ; sed et de capella S. Petri infra claustrum ablatum est vestimentum sacerdotale in præsentî, in præterito vero anno liber missalis. Quarum omnium rerum fraudatores et sacrilegos excommunicamus et anathematizamus

per virtutem et auctoritatem Dei omnipotentis Patris, et Filii, et Spiritus sancti, in virtute sanctæ crucis, ex virginitate beatæ Dei genitricis Mariæ et auctoritate sancti Petri apostolorum principis, omniumque sanctorum, ut sint excommunicati et separati a participatione corporis et sanguinis Christi et ingressu ecclesiæ, omnique Christianorum societate, donec ad emendationem et satisfactionem veniant vel prædicta quæ abstulerunt huic ecclesiæ reddant.

CIRCA ANNUM DOMINI DCCCCLXIII.

SIGEHARDUS

MONACHUS SANCTI MAXIMINI TREVIRENSIS.

SIGEHARDI DE MIRACULIS SANCTI MAXIMINI.

(Apud Pertz, Monumenta Germaniæ historica.)

MONITUM AD LECTOREM.

S. Maximi Vitæ a Lupo episcopo fortasse Catalaunensi (274^a), conscriptæ ut secundum librum de miraculis ejusdem sancti adjiceret, Sigehardo auctor fuit Wikerus, qui a 957-966, abbas monasterium S. Maximini Trevirensis regebat (274^b). Ille, quamvis viribus diffusus, anno 962 vergente vel 963 incipiente (274^c) opus aggressus, ea tantum se narrare profitetur, quæ abbas bene comperta habuerit ipsique iradiderit (274^d). Attamen etiam alios cœnobii monachos consuluisse videtur. Nam etiamsi quæ Gisilbertus dux Ogoni abbati retulerat (274^e), Wikero narrante, perceperit, alia tamen Thietbertus monachus (274^f), Ruotpertus presbyter (274^g), Wenido custos (274^h), Reginerus presbyter (274ⁱ), fortasse Adalbertus quoque postea Magdeburgensis archiepiscopus (274^j) aliique (274^k) cum ipso communicaverunt. Hæc omnia Sigehardus, qui certo certius monachus habendus est (274^l) calamo excepit, et simpliciter quidem temporisque ordine neglecto (274^m), sed satis accurate, bona fide, et satis probabili dicendi genere usus (274ⁿ), memoriæ tradidit. Ex quibus capita 8-18, quæ res Lotharingicas sæculi IX et X aliquatenus illustrant, hoc loco erant exhibenda, reliquis prætermisissis, quippe quæ ad historiam vix ac ne vix quidem spectent.

Codices in bibliotheca urbis Trevirensis ditissima, in cujus libris manuscriptis exscribendis hoc anno VV. CII. Wyttenbachio socio nostro et Laven bibliothecæ præfectis permittentibus mihi benigne animo valde faventibus, integro fere mense occupatus fui, quinque inveni, quorum ope textum non uno loco emendavi.

(274^a) Acta SS. Mai VII, p. 20.

(274^b) Ann. S. Maximini, p. 7.

(274^c) A. 27. Ottonis primi, c. 41.

(274^d) Præf.; cf. c. 23. (ed. c. 24.): « Jam vero ad hoc tandem veniamus, quod de se ipso venerandus pater noster referre solitus erat. »

(274^e) C. 12.

(274^f) C. 6.

(274^g) C. 17.

(274^h) C. 17.

(274ⁱ) C. 21: « ut ipse mihi sæpe testatus est. »

(274^j) C. 16.

(274^k) C. 15: « ut affirmant qui viderunt. »

(274^l) In Necrol. S. Maximini antiquo (Cod. Gorres-Confluent. n. 2, vi Kal. Sept. occurrit: « Sigehardus abbas nostræque congregationis mona-

chus, qui an noster sit dubitandum videtur. Cur hunc Brower (*Ann. Trev.* IX, 41; I, p. 440) Aquitanum hominem dixerit, nescio.

(274^m) C. 1: « Ordinem temporum, ut gesta sunt, non valemus servare, quia similibus similia placet connectere. Nec video, quid obstet ædificationi legentium, quod in relatione gestorum hujusmodi tempora varientur, dummodo quæ gesta sunt non sileantur. »

(274ⁿ) Ipse tamen modestia qua commendatur dicit in fine operis c. 30: « Cæterum obsecro omnes, qui hoc opusculum non liventibus oculis respicere dignabuntur, ut dum eos incultior offenderit sermo, facilem dent imperitiæ veniam, nec stupeant, hominem rusticum et qui vix prima artis grammaticæ rudimenta perceperit, oratoris